

Prekenverkstedet

Den Norske Israelsmisjon

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

10.søndag i treenighetstiden – 2.august 2015

Prekentekest: Matt 18,21-35

Lesetekst I: 1 Mos 50,14-21

Lesetekst II: 2 Kor 13,11-13

Salme: Jeg har en venn NoS 359

Hvor mange ganger skal jeg tilgi ?

Har du vanskelig for å tilgi? Noen ganger kan det være svært vanskelig å tilgi noen som har gjort oss vondt, eller som har tråkket på oss. Vi har alle våre ømme punkter og vår Akilles-hæl. Likevel sier teksten i dag at tilgivelse er viktig, ikke en eller to ganger, men om og om igjen i det uendelige. Det er viktig at vi ordner opp med dem som vi bærer nag og kanskje hat til. Det er viktig også for oss selv, ellers vil naget og hatet spise oss opp innenfra. Og til den som tenker på hevn, sier Skriften at «hevnen hører meg til, jeg skal gjengjelde, sier Herren» (Rom 12,19). Josef hadde god grunn til å ta hevn over brødrene sine, men han velger i stedet å tilgi: «Dere tenkte å gjøre vondt mot meg, men Gud tenkte det til det gode» (1 Mos 50,20).

Ikke matematikk

Peter vil gjerne vite hvor mange ganger han må tilgi sin bror, og Peter mener at sju ganger måtte holde. Han vet at han må tilgi, det har han lært. Men Jesu svar "sytti ganger sju" er ikke matematikk, det betyr ikke 490 ganger. Det betyr at det er ingen grenser for hvor mange ganger vi skal tilgi, svaret er uendelig. Jesus utvider tilgivelsen til også å gjelde våre fiender. Vi skal ikke bare tilgi våre fiender, vi skal elske dem også. Dette er kanskje ikke menneskelig mulig, vi trenger guddommelig hjelp. Men fiendekjærligheten er et kjennetegn på den nye Jesus-bevegelsen. Guds tilgivelse og nåde er ny for oss hver morgen. På samme måte skylder vi også å tilgi hverandre, hver dag, alltid og overalt – sytti ganger sju.

Herrens bønn

I den bønnen Jesus lærte oss å be, «Vår Far», er det en nær sammenheng mellom Guds tilgivelse og vår tilgivelse: «Tilgi oss vår skyld slik også vi tilgir våre skyldnere» (Matt 6,12). Det er på mange måter satt en betingelse: «dersom dere tilgir ... skal også deres himmelske Far tilgi dere» (Matt 6,14). I teksten for denne søndagen tilgir kongen tjeneren sin hele gjelden, og den var stor, men da forventer han at tjeneren skal gjøre det samme.

Gjeld

De fleste av oss vet noe om hvordan det er å ha gjeld, og hvor godt det er den dagen gjelden er betalt og vi slipper å tenke på bank og renter. Tjeneren som vi møter i dagens tekst skyldte «10 000 talenter». Det var en astronomisk sum, tilsvarende ca 60 millioner denarer. En denar var den gangen en vanlig daglønn for en arbeider. Det var i prinsippet umulig å tilbakebetale en slik stor sum. Hvordan denne mannen har klart å opparbeide seg så mye gjeld sier lignelsen ingenting om,

og det er heller ikke poenget. Poenget i lignelsen er å vise den store forskjellen det er mellom det denne tjeneren skylder og det hans tjener igjen skylder ham, som er 100 denarer. Det er en bagatell til sammenligning. 100 denarer svarer til 100 daglønninger. Kontrasten mellom de 60 millionene og de 100 er innlysende. Men dette dreier seg primært ikke om penger, men om vilkårene i Guds rike. For oss som har møtt Guds grenseløse tilgivelse, som aldri kan tilbakebetales, er vi skyldige til å vise noe av det samme sinnelaget. Dette er nådens evangelium: «Vær barmhjertige som deres himmelske far er barmhjertig».

Ja, det kan være vanskelig å tilgi. Men vi har ingen annen vei enn den Mesteren selv lærte oss.

Elisabeth Levy

Teolog. Leder Caspari Center, Jerusalem

elivy@caspari.com